

Internetconsultatie wetsvoorstel van school naar duurzaam werk.

Doorstroompunt regio Zuid-Holland Zuid

Dordrecht, 7 september 2023

Vraag1

Wij zijn positief dat loopbaanbegeleiding naar werk met dit wetsvoorstel een structurele en bekostigde taak wordt van Mbo-instellingen.

Wij zien dat té veel jongeren met een ondersteuningsvraag nu door een negatief bindend studieadvies vroegtijdig moeten stoppen met hun opleiding en thuis komen zitten.

Geef daarom de mbo-instellingen (wettelijk) meer ruimte om een breed oriëntatiejaar of heroriëntatietrajecten voor deze jongeren te organiseren (preventief). Zorg voor (wettelijk) minimaal twee startmomenten per jaar van mbo-opleidingen zodat jongeren die vroegtijdig uitvallen niet een heel schooljaar thuis komen zitten.

Mbo-niveau 3 en 4 studenten dezelfde kans geven

Wij pleiten ervoor dat ook mbo-niveau 3 en 4 studenten dezelfde kansen krijgen. Deze jongeren raken bij dit wetsvoorstel voor de nazorg en begeleiding uit beeld. Beperk dit niet tot bepaalde groepen maar pak het breed aan, vanuit student perspectief en gericht op een duurzame inzet. Laat dit gelden voor alle studenten van MBO die vastlopen bij de overgang naar werk.

Behouden van werk

Wij vinden het goed dat de taken van onderwijsinstellingen, Doorstroompunt en gemeenten/UWV om jongeren tot 27 jaar te begeleiden van school naar werk wettelijk beter op elkaar aan zullen gaan sluiten. Zo voorkomen we dat jongeren uit beeld raken. Maar zien tegelijkertijd de noodzaak van meer focus op jongeren die een baan vinden waarbij het risico zit in het behoud van werk.

Stimuleer leven lang leren

Maak het onderwijs flexibeler door onder meer inzet op de derde leerweg en het behalen van certificaten. Verplicht een werkgever die een jongere zonder startkwalificatie (of praktijkverklaring) in dienst neemt, om een werk-leertraject (BBL-variant) aan te bieden.

De zorg maakt van dit wetsvoorstel geen vast onderdeel uit

Voor jongeren met een ondersteuningsvraag zijn zorg en zorgvoorzieningen en soms ook hulpmiddelen (op de werkvloer) nodig. UWV is een belangrijke partner voor hulpmiddelen op de werkvloer. Dit missen wij in het wetsvoorstel. Anders verschuif je het probleem.

Verplichte regionale samenwerking

Het wetsvoorstel verbreedt het bestaande regionale programma voortijdig schoolverlaten met het arbeidsmarktdomein. In het wetsvoorstel wordt beschreven dat scholen, het Doorstroompunt en gemeenten verplicht worden met elkaar samen te werken bij de totstandkoming en uitvoering van een aanvullend regionaal programma voor vsv-aanpak. De verplichting voor het opstellen van een regionaal programma wordt bij de contactgemeente gelegd. De andere betrokken partijen krijgen de verplichting om deel te nemen aan het regionaal bestuurlijk overleg over de totstandkoming van het regionaal programma, de uitvoering en de financiering van de daarin opgenomen maatregelen en de onderlinge samenwerking. Volgens de toelichting bij het voorstel betekent dit dat het regionaal programma wordt ondertekend door de contactschool (mbo), de contactgemeente (van het Doorstroompunt-regio) en de centrumgemeente (arbeidsmarktregio) en dat dit een voorwaarde is

voor de subsidie aan de contactschool en een verplichting voor de specifieke uitkering aan de contactgemeente en de centrumgemeente. Wij zijn voorstander van het stimuleren van regionale samenwerking tussen de drie partijen maar zijn bezorgd over de consequenties van de verplichte ondertekening door de centrumgemeente voor de al bestaande samenwerking tussen contactgemeente (Doorstroompunt-regio) en mbo. Als gevolg van de verschillende indeling van Doorstroompunt-regio's enerzijds en Arbeidsmarktregio's anderzijds, zal in de praktijk niet altijd duidelijk zijn wat gezien moet worden als 'de centrumgemeente'. Veel Doorstroompunt-regio's hebben namelijk te maken met meerdere arbeidsmarktregio's en daarmee met meerdere centrumgemeenten. De samenwerking tussen Doorstroompunt-regio en mbo bij het tegengaan van voortijdig schoolverlaten en de subsidie daarvoor mag niet in gevaar komen doordat het, om welke reden dan ook, niet lukt om een centrumgemeente te betrekken en het plan te laten ondertekenen. Wij willen dat in het wetsvoorstel expliciet moet worden opgenomen dat ondertekening van het regionaal plan door de centrumgemeente alleen voorwaardelijk is voor de subsidie aan de centrumgemeente.

Verwerking persoonsgegevens

In het wetsvoorstel wordt een wettelijke grondslag voor gegevensverwerking van strafrechtelijke persoonsgegevens en gegevens over gezondheid gecreëerd als dat noodzakelijk is bij het bieden van ondersteuning van voortijdig schoolverlaters. In hetzelfde artikel wordt vermeld dat de jongere toestemming moet geven. Op grond met de AVG is het of het een of het ander: als er een wettelijke grondslag is, is toestemming niet vereist. In de praktijk kan deze informatie essentieel zijn voor het bieden van de juiste ondersteuning aan de jongere. Om die reden en vanwege de AVG moet de zinsnede 'en de betrokkene toestemming heeft gegeven' worden verwijderd. In het wetsvoorstel wordt alleen geregeld dat de strafrechtelijke persoonsgegevens en gegevens over gezondheid gedeeld mogen worden als de jongere geen onderwijsinschrijving meer heeft. Op basis van ervaring vinden wij het belangrijk dat deze gegevens ook verwerkt mogen worden als dat noodzakelijk is bij het voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

Als de term en de cijfers over vsv gehandhaafd blijven willen wij de volgende groepen die nu worden meegeteld als vsv'er daarbuiten houden.

Dat betreft:

- Jongeren met een diploma/getuigenschrift van het praktijkonderwijs of speciaal voortgezet onderwijs uitstroomprofiel arbeid of dagbesteding die zich inschrijven voor de entree opleiding of mbo 2 opleiding en daar vervolgens uitvallen. Jongeren die niet kwalificatieplichtig zijn tellen niet als voortijdig schoolverlater maar als zij het toch proberen in het onderwijs en daar vervolgens uitvallen krijgen zij wél het stempel voortijdig schoolverlater. Wij zijn van mening dat deze groep daar niet in thuis hoort. Sluit ze uit van de vsv-cijfers, maar blijf ze wel de kans geven om het te proberen op.
- Entreestudenten die hun niveau 1 mbo diploma hebben behaald, tellen als voortijdig schoolverlater tenzij ze minimaal 12 uur aan het werk zijn. Het wel of geen werk hebben op de peildatum 1 oktober zegt niet zoveel, jongeren kunnen een maand later alweer in een andere situatie zitten. Tel deze groep dan ook niet mee als voortijdig schoolverlater.
- Jongeren uit het VSO, PRO en entree onderwijs die, via portfolio's, erkende praktijkverklaringen halen op (minimaal) mbo-niveau 1. Met deze trajecten is geld en tijd gemoeid en de jongeren behalen iets moois. Desondanks blijven ze het stempel

voortijdig schoolverlater houden, terwijl een startkwalificatie vaak te theoretisch voor ze is en (duurzaam) werk beter passend is.

De wet en de financiering treedt per 1 augustus 2025

In het wetsvoorstel staat dat de wet en de financiering m.i.v. augustus 2025 in gaat. Is het uw bedoeling dat de regio's vanaf augustus 2025 starten met de uitvoering van de wet of is er ruimte na die datum voor een goede implementatie, waarbij de loopbaanbegeleiding en het oprekken van de leeftijdsgrens pas gaat gelden vanaf het schooljaar 2025-2026? Kunt u hier helderheid over geven?

Vraag2

Willen we kansenongelijkheid bestrijden, dan mag er geen onderscheid gemaakt worden tussen verschillende groepen jongeren. Recht op nazorg moet zowel in het mbo als op het praktijkonderwijs (PRO) en het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) gefaciliteerd worden. Anders zal de kwetsbare groep uit het PRO en het VSO de dupe zijn van dit nieuwe wetsvoorstel. Dit werkt kansenongelijkheid juist in de hand.